

Oscar Jané; **La identitat de la frontera pirinenca. Efectes socials i polítics al nord de Catalunya des de la creació de Montlluís (1677-1698)**, Patronat Francesc Eiximenis, Diputació de Girona, 2008.

L'historiador Òscar Jané (Barcelona 1974) ens ofereix el seu segon llibre dos anys després d'impressionar amb la seva tesi doctoral sobre la construcció d'identitats a la Catalunya ocupada per la monarquia francesa al segle XVII. En aquest nou treball acostia una lent d'augment i ens mostra l'alteració dels equilibris socials al microespai de la Cerdanya. Quan la presència de la monarquia francesa es consolida per la feblesa hispànica, les institucions, amb l'ajut de les elits autòctones –sovint exiliats de la Guerra dels Segadors- acaben fent la seva aposta per la presència de l'exèrcit francès dibuixada a partir de la construcció de la fortalesa de Montlluís, dissenyada pel millor enginyer militar francès, Vauvan. El llibre descriu minuciosament el procés pel qual aquesta presència acaba pressionant contra els fluxes econòmics, els lligams familiars, i en menor mesura, culturals, entre una comarca natural i clarament integrada per moviments i patrimonis integrats. La duplicitat de jurisdiccions, causant de conflictes constants (a partir del 1659, del comerç se'n diu contraban), acompanyada de la constant presència d'homes armats, regulars o no, acaba esdevenint factor de construcció d'identitats en contra de la voluntat majoritària dels habitants i de la naturalesa del territori. En altres termes, la geopolítica s'imposa a la geografia. El llibre, clos amb un interessant i generós apèndix documental, representa una diàfana mostra de la millor historiografia recent dedicada a qüestionar interpretacions restrictives anteriors, poc documentades i massa sovint condicionades per la ideologia.